

8D01602- ТАРИХ
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
ДОКТОРАНТУРАҒА ТҮСУШІ ҮМІТКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ЭССЕ
ТАҚЫРЫПТАРЫ ЖӘНЕ ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ

ТЕМЫ ЭССЕ И ЭКЗАМЕНАЦИОННЫЕ ВОПРОСЫ ДЛЯ
ПРЕТЕНДЕНТОВ НА ПОСТУПЛЕНИЕ В ПРОГРАММУ PhD
ДОКТОРАНТУРЫ ПО НАПРАВЛЕНИЮ
8D01602- ИСТОРИЯ

Эссе тақырыптары:

1. Адам мен қоғам өміріндегі тарихтың алатын орны
2. Жасанды интеллект және өркениеттің болашағы.
3. Шығыс және батыс өркениеттері: қарсыласу немесе серіктестік. Әдістемелік тәсілдер.
4. Көшпенділер өркениеті: көшпенділік құбылысының бірегейлігі және әлемдік тарихқа қосқан үлесі.
5. Тарихтағы адам. Сіздің сүйікті тарихшы ғалымыңыз.
6. Сіздің түсінігіңіздегі ғылым және ғылыми таным
7. Ұлтшылдық пен патриотизм-Қазақ ұлттық интеллигенциясы өмірінің мәні.
8. Әлемдік мәдениет пен өркениеттегі түркі құрамдас бөлігі туралы.
9. Абай мұрасы және оны ХХІ ғасыр контекстінде қайта түсіндіру.
10. Қазақтардың дүниетанымындағы киіз үйдің бейнесі.

Темы эссе:

1. История, ее предмет и роль в жизни человека и общества
2. Искусственный интеллект и будущее цивилизации.
3. Цивилизации Востока и Запада: противостояние или партнерство. Методологические подходы.
4. Цивилизация кочевников: уникальность феномена номадизма и вклад в мировую историю.
5. Человек в истории. Ваш любимый ученый-историк.
6. Наука и научное познание: ваше понимание и осмысление.
7. Национализм и патриотизм - основания смысла жизнедеятельности казахской национальной интеллигенции.
8. О тюркской составляющей в мировой культуре и цивилизации.
9. Наследие Абая и его переосмысление в контексте ХХІ века.
10. Образ юрты в миропонимании казахов.

Докторантураға түсуге арналған емтиханға дайындық сұрақтары:

1. Қазақстан тарихындағы түркі тілдес тайпалардың жаңа тұжырымдамалары.
2. ХІІІ-ХV ғасырлардағы қазақ жеріндегі этникалық процестер.
3. Темір дәуірінің алғашқы тайпаларының саяси тарихының өзекті мәселелері

4. XVII ғасырдың басында және Ресейдің отаршылдық саясатының басында қазақ халқының саяси жағдайы туралы білімді қалыптастыру.

5. XIII-XV ғасырлардағы қазақ жеріндегі этникалық процестердің тарихы, зерттелуі және орны туралы білімді қалыптастыра отырып, Алтын Орда мемлекетінің этникалық сипаты, өзбек, ноғай, қазақ субэтностары туралы жан-жақты түсінік.

6. Ежелгі түркі қоғамының әлеуметтік құрылымы мен мемлекеттік – құқықтық жүйесін талдау. Түркеш, ергежейлі, Қарахан, қымақ – Қыпшақ мемлекеттерінің тарихы мен орны туралы толық ақпарат беру.

7. Қазақстанның ежелгі тарихының мәселелерін қозғай отырып, тас дәуірін зерттеудің шешілмеген мәселелеріне анықтама беру.

8. Ежелгі тайпалардың қалыптасу тарихы және олардың саяси жағдайы туралы, яғни сақтар мен Үйсін-кағуй және ғұн-сармат тайпаларының проблемалары туралы толық ақпарат беру.

9. Ақсүйектер мен асыл сүйектердің құрамы, қызметі туралы білімді қалыптастыру, Қарасубектердің шығу тарихы туралы және Қазақ хандығында жүзге кірмейтіндер туралы жан-жақты ақпарат беру.

10. Көшпелі шаруашылықтың пайда болуы, көшпелі шаруашылықтың шығуы мен көшпелі мал шаруашылығына көшудің өндірістік алғышарттары.

11. 1960-1980 жылдардағы Отанның қоғамдық-саяси өмірі туралы өзекті мәселелер.

12. Ғасырдың басындағы феноменология және дағдарыстық құбылыстар мен сынықтар (XX-XXI ғасырлар кезеңі).

13. XIII-XV ғғ. Мемлекет және қазақ жеріндегі құқықтық жүйе.

14. Қазақ халқының ұлт-азаттық соғыстары.

15. 18-19 ғасырлардағы ұлт-азаттық көтерілістердің тарихы.

16. Қазақстан 1917 жылғы екі орыс төңкерісі кезінде.

17. 1986 жылғы желтоқсан оқиғаларының Қазақстан тарихындағы рөлі.

18. Ортағасырлық жазу мәдениетін заманауи бағалау және зерттеу.

19. Қазақстан тарихын зерттеудің теориялық, нақты-тарихи, нақты және тарихнамалық аспектілері туралы жан-жақты, жүйелі және терең білімді көрсету.

20. Қазақстандағы ортағасырлық түркі халықтары тарихының өзекті мәселелері.

21. Қазақстан-Ресейге қарым - қатынасы тарихына байланысты деректер мен ғылым еңбектері және қазыға тұжырымдары.

22. ҚР Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңесті ұйымдастыру жөніндегі бастамасы (АӨСШК, 1992 ж.). Отанның Батыс-Шығыс мәдениетаралық және өркениетаралық диалогты дамытуға қосқан үлесі. Өзара сенімді нығайту жөніндегі бастамалар.

23. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы мақсаттар: халықаралық және өңірлік қауіпсіздік, мемлекеттің аумақтық тұтастығы мен

егемендігі. Тәуелсіз Отанның сыртқы саясатының көп түрлілігі. Отанның ЕҚЫҰ-ға төрағалығы және оның нәтижелері

24. ҚР Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңесті ұйымдастыру жөніндегі бастамасы (АӨСШК, 1992 ж.). Қазақстанның батыс-шығыс мәдениетаралық және өркениетаралық диалогты дамытуға қосқан үлесі.

25. Әлемдік қауымдастықтардың Қазақстанның егемендігін мойындауы, оны БҰҰ-ға қабылдауы. Қазақстанның сыртқы саяси қатынастары саласындағы басымдықтар. Қазақстанның сыртқы саясатын қалыптастыру.

26. 1789-1794 жылдардағы француз революциясы кезіндегі Якобин идеологиясы мен саясатын зерттеудің жаңа тәсілдері.

27. Буржуазиялық әлеуметтік қатынастарға көшудегі протестантизм мен протестанттық этиканың рөлі мен маңызы.

28. Мейджи революциясы және Жапонияның капиталистік модернизациясының ерекшеліктері.

29. Қытайдағы Еуропалық державалардың отаршылдық саясатының тарихын зерттеудің жаңа тәсілдері 19-20 ғасырлар.

30. 1920-1930 жылдардағы Еуропадағы авторитарлық және тоталитарлық саяси режимдердің эволюциясының Тарихи тұжырымдамалары.

31. Ұлы депрессия және Ф. Рузвельттің АҚШ-тың нарықтық экономикасын мемлекеттік реттеу контекстіндегі "жаңа бағыты".

32. Екінші дүниежүзілік соғыстың себептері мен нәтижелерін зерттеудің жаңа тәсілдері.

33. "Қырғи қабақ соғыс" тарихының теориялық және әдіснамалық аспектілері және әлемдік социализм жүйесінің күйреуі.

34. 21 ғасырдың соңғы тарихы контекстіндегі "көпполярлы әлемнің" тұжырымдамалық моделі.

35. 21 ғасырдың жаңа тарихы контекстіндегі "жаңа Қазақстан" саяси моделі.

36. Қазақстан тарихының тарихнамалық дәстүрлері (XIII-XVIII). ХҮ-XVIII ғ. Қазақстан тарихы бойынша зерттеулер. Ортағасырлық авторлардың Тарихи көзқарасының ерекшеліктері мен сипаты

37. Тарихи процесті идеалистік түсіну. М.Қашқаридің ғылыми үлесі. Ж. Баласұғын, Әл-Фараби

38. XVIII-XIX ғасырлардағы тарихи білім. Қазақстанды зерттеудің отаршылдық мақсаты. Г. Ф. Миллердің, И. К. Кирилловтың Еңбектері

39. XIX ғасырдағы тарихи ойдың дамуын көрсету. "Орыс зерттеушілерінің қазақ халқының қалыптасуы туралы еңбектері

40. Қазақтардың этногенез проблемаларын зерттеу. Жер аударылған декабристердің Қазақстанның зерттеулері

41. Деректану теориясы және Деректанудың теориялық және әдістемелік мәселелері.

42. Тарихи-географиялық ғылымдағы деректердегі объективтілік пен субъективтілікті визуализациялау теориясынан алынған Тарихи деректер.
43. Ақпарат теориясын білу тұрғысынан Тарихи деректер деректану және тарихи зерттеу ұғымы
44. Тарихи деректер түрлері және электрондық деректану деректері
45. Тарихи деректердің түрлері мен түрлері. Электрондық деректердің негізгі түрлері.
46. Злобин Е. В., Боброва е. в. электрондық деректер тұжырымдамалары
47. Деректану талдауының мақсаты мен кезеңдері. Деректерді сақтау нысандары және олардың деректанулық маңызы. Мәтінді дұрыс оқу-жазбаша құжаттық талдаудың басты шарты
48. Көздің пайда болу уақытын анықтау (танысу). Көздің пайда болу орнын анықтау.
49. Деректер авторының немесе дереккөздің атын анықтау (атрибуция).
50. Деректанудың ғылым ретінде пайда болуы мен қалыптасуының алғышарттары.
51. ХІХ ғасырдың бірінші жартысындағы ірі ғылыми жаңалықтардың ашылуы. және ұлттық сананың оянуының өсуі.
52. Орыс тарихшысы В. О. Ключевский ХІХ ғасырдың аяғындағы орыс тарих ғылымының ерекшеліктері мен міндеттері, тарихи фактілер, тарихи сын және тарихи сынның ерекшеліктері туралы.
53. Қазақстанның жаңа тарихы бойынша дереккөздер (хіііі Ғ.ххҒн басы).
54. Датұлы ауылы бастаған Кіші жүз қазақтарының ұлт-азаттық қозғалысын зерттеу.
55. Бөкей хандығы. Исатай мен Махамбет бастаған шаруалар көтерілісінің тарихнамасы.
56. Деректану және тарихнама қ. Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс.
57. ХІІ-ХІІІ ғғ. басындағы қазақ-орыс қатынастары.
58. Қазақстанның қазіргі тарихының тарихнамасы және деректану
59. Іс қағаздарымен жұмыс, құжаттардың жеке механизмі, тарихи дереккөз ретінде мерзімді басылым материалдары, статистикалық мәліметтер, лингвистикалық, электрондық көздер.
60. Тарихнама мен деректанудың теориялық және әдіснамалық негіздері.
61. Тас және қола дәуіріндегі Қазақстан тарихы бойынша зерттеулер
62. Қазақ хандығының құрылу тарихнамасы.
63. ХҮ-ХҮІІ ғасырлардағы Қазақстан тарихы бойынша зерттеулер
64. Ресей империясындағы қазақ тұлғаларын қабылдау мәселелерін зерттеу
65. ХІХ ғасырдың аяғы-ХХ ғасырдағы Қазақстанның әлеуметтік-демографиялық дамуының тарихнамасы.

66. Тарихи дереккөздерді жіктеу мәселелері.
67. Отандық тарихнаманың өзекті мәселелері.
68. Тарихи деректерді талдаудың үш компоненті: әдістеме, әдістеме, және техника
69. Шежіренің тарихи дерек көзі ретіндегі ерекшеліктері
70. Қазіргі кезеңнің тарихи фактісі
71. Замандастарының хаттары, күнделіктері, естеліктері және нақты ерекшеліктері {блок 2} = 2
72. Кино-фото-фоно құжаттарды талдау
73. Мұхамед Хайдар Дулатидің "Тарихи Рашиди" тарихи факт ретінде
74. Қадырғали Жалайыри еңбектеріндегі Қазақ тарихы
75. Орыс шежірелеріндегі қазақтар туралы тарихнама және деректану
76. Шығыс және батыс елдерінің ортағасырлық мәдениетінің тарихнамасы мен деректанулары .
77. Урбанизация процесі. XI-XV ғғ.Еуропаның дамуы. Өулеттік монархияның ерекшелігі. Крест жорықтары және Жүз жылдық соғыс және оның Еуропа тарихына әсері: тарихнаманың жалпы белгілері.
78. Ақпараттық экономиканы құру негіздері. Шығысты "қуып". Индустриализм. Қоршаған орта мәселесі. Жаһандану және антижаханализация. Қазба байлығы үшін қақтығыс. Болашақ технологиясы.
79. Халықаралық терроризм және жаңа әлемдік иерархия. Үшінші әлем мемлекеттері. Табыстар мен дамудағы қиындықтар. Әлемдік экономикада қайта бөлу үшін күрес.
80. Кеңес Одағының Ыдырауы. Әлемнің саяси картасы мен халықаралық қатынастар жүйесін өзгерту.
81. Ақпараттық қоғамды қалыптастыру. Ақпараттық қоғамдағы адамның әлеуметтену мәселелері.
82. "Халықаралық қатынастар жүйесі" ұғымы. Халықаралық қатынастар жүйесін дамытудағы геосаяси факторлар.
83. Тарих ғылымының теориясы мен әдіснамасы, тарихи деректер, тарихи фактілерді зерттеу принциптері.
84. Ғылыми танымдық әдістер: жалпы логикалық әдістер, эмпирикалық әдістер.
85. Тарихи зерттеулердің негізгі критерийлері.
86. Тарихи танымның мәні, формалары және функциялары мен тарих ғылымының даму кезеңдерін, қазіргі тарих ғылымының негізгі бағыттары.
87. Тарих ғылымы және саясат.
88. Тарихнамалық деректерді талдау және зерттеу.
89. Тарихи даму концепциялары және тарихи заңдылық.
90. Ғылыми танымның логикасы мен парадигмалары.
91. Тарихи уақыт және тарихи кеңістік, тарихи қажеттілік туралы ғылыми ұғымдар.
92. «Тарихи заңдылық» ұғымы.

93. Тарихи зерттеудегі ғылыми ұстанымдар.
94. Ортағасырлардағы тарихи зерттеулер және оның қалыптасуы мен даму кезеңдері.
95. Тарихи таным және ғылыми білімнің құрылымы мен тарихи танымның субъектісі мен объектісінің өзара қатынасы.
96. Ғылымның басталу мәселелері және критерийлері.
97. Жаңа замандағы тарихи зерттеулер және оның қалыптасуы мен даму кезеңдерінің негізгі ерекшеліктері.
98. Тарихи үрдіс және тарихи таным теориясы.
99. Тарихи зерттеулердегі тарихнаманың ролі және тарихи зерттеулердегі тарихнамалық талдау әдістері
100. Тарихи зерттеудің негізгі әдістері

Вопросы подготовки к экзаменам для поступления в докторантуру:

1. Новые концепции тюркоязычных племен в истории Казахстана.
2. Этнические процессы на казахской земле в XIII-XV вв.
3. Актуальные проблемы политической истории первых племен железного века
4. Формирование знаний о политическом положении казахского народа в начале XVII века и начале колониальной политики России.
5. Всестороннее представление об этническом характере государства Золотая Орда, узбекских, ногайских, казахских субэтносах, формируя знания об истории, изучении и месте этнических процессов на казахской земле в XIII-XV вв.
6. Анализ социальной структуры и государственно – правовой системы древнетюркского общества. Дать исчерпывающую информацию о структуре и месте государств Тюркеш, карлик, Карахан, Кимақ – кыпчак в истории.
7. Дать определение нерешенным проблемам исследования каменного века, затрагивая вопросы истории Древней истории Казахстана.
8. Дать исчерпывающую информацию об истории формирования древних племен и их политическом положении, т. е. о проблемах саков и уйсун-кагуйских и Гунн-сарматских племен.
9. Формирование знаний о составе, деятельности аристократических и благородных костей, предоставление всесторонней информации об истории происхождения Карасубеков и о тех, кто не входит в сотню в Казахском ханстве.
10. Происхождении кочевого хозяйства, производственных предпосылках выхода кочевого хозяйства и перехода в кочевое животноводство.
11. Актуальные проблемы об общественно-политической жизни Родины в 1960-1980-е годы.
12. Феноменология и кризисные явления и переломы на рубеже веков (период XX-XXI вв.).

13. XIII-XV вв. Государства и правовая система на казахской земле.
14. Национально-освободительные войны казахского народа.
15. История национально-освободительных восстаний 18-19 веков.
16. Казахстан во время двух русских переворотов 1917 года.
17. Роль декабрьских событий 1986 года в истории Казахстана.
18. Современные оценки и исследования средневековой письменной культуры.
19. Демонстрировать всесторонние, систематические и глубокие знания о теоретических, конкретно-исторических, фактических и историографических аспектах изучения истории Казахстана.
20. Актуальные проблемы истории средневековых тюркских народов в Казахстане.
21. Культурно- исторические памятники г. Семей и историческая память народа.
22. Новые подходы и концепции изучения внутренней и внешней политики византийского императора Юстиниана.
23. Теоретико-методологические аспекты изучения истории института парламентаризма в средневековый период.
24. Исторические концепции и подходы изучения специфики "азиатского способа производства".
25. Специфика системы сегуната в контексте феодального общества и государства Японии.
26. Новые подходы к изучению истории правления монгольской династии Юань в средневековом Китае.
27. Роль и значение тюрков в создании и управлении Империи Великих Моголов.
28. Теоретико-методологические аспекты изучения государственной политики Чингисхана в контексте строительства монгольской империи.
29. Исторические концепции причины, этапов и итогов Английской буржуазной революции.
30. Историография истории древнего и средневекового Казахстана. Археологические данные, связанные с древностью на землях Казахстана и Средней Азии. Древняя историография по истории Казахстана.
31. Основы изучения историографии тюркского периода истории Казахстана. Древнетюркские рунические письменные памятники. Направления арабских исследователей при описании народов.
32. Историографические традиции истории Казахстана (XIII-XVII). Исследования по истории Казахстана в XV-XVII в. Русские архивные материалы. Особенности и характер исторического подхода средневековых авторов
33. Идеалистическое понимание исторического процесса. Научный вклад М. Кашгари. Ж. Баласугын, Аль-Фараби
34. Историческое образование восемнадцатого и девятнадцатого веков. Колониальная цель изучения Казахстана. Труды Г. Ф. Миллера, И. К. Кириллова

35. Татищев В. Н. И проблема этногенеза казахского народа.
36. Демонстрация развития исторической мысли девятнадцатого века. "Труды русских исследователей о становлении казахского народа"
37. Изучение проблем этногенеза казахов. Исследования Казахстана изгнанными декабристами
38. Теория источниковедения и теоретические и методические проблемы источниковедения.
39. Исторические данные из теории визуализации объективности и субъективности в данных в историко-географической науке.
40. Понятие исторических данных источниковедение и историческое исследование с точки зрения знания теории информации
41. Типы исторических данных и электронные данные источниковедения
42. Виды и типы исторических данных. Основные виды электронных данных.
43. Злобин Е. В., Боброва Е. В. концепции электронных данных
44. Цель и этапы источниковедческого анализа. Формы хранения данных и их источниковедческое значение. Правильное чтение текста-главное условие письменного документального анализа
45. Определение времени появления источника (датировка).
Определение места появления источника.
46. Определение имени автора данных либо источника (атрибуция).
47. Предпосылки возникновения и становления источниковедения как науки.
48. Открытие крупных научных открытий первой половины XIX в. и рост пробуждения национального сознания.
49. Русский историк В. О. Ключевский о специфике и задачах российской исторической науки конца XIX в., исторических фактах, исторической критике и особенностях исторической критики.
50. Источники по новейшей истории Казахстана (начало XIII В. Ххгн).
51. Исследование национально - освободительного движения казахов малого жуза во главе с С. Датулы.
52. Букеевское ханство. Историография крестьянского восстания во главе с Исатаем и Махамбетом.
53. Источниковедение и историография национально - освободительное восстание во главе с К. Касымулы.
54. Казахско-русские отношения в начале XII-XVIII вв. Источники российской научной и военной экспедиции.
55. Историография и источниковедение современной истории Казахстана
56. Теоретические знания о развитии архитектуры восточных стран в Средние века.
57. Историография о развитие стран, освобожденных от колониальных оков.

58. Восточное общество: взаимоотношения капитализма и традиционного восточного общества на современном этапе.
59. Место ислама в общественно-политической жизни зарубежных стран в наше время.
60. Взаимосвязь эмпирического и теоретического знания в структуре исторического познания.
61. Развитие науки и основные стадии эволюции ее философских оснований.
62. Исторический процесс и теория исторического познания.
63. Роль историографии в исторических исследованиях и методы историографического анализа в исторических исследованиях
64. Методы исторического исследования.
65. Связь науки с философией.
66. Результаты научного исследования и их внедрение в практику.
67. Альтернативность исторического развития.
68. Уровни исторического исследования: эмпирический и теоретический уровни исторической науки.
69. Теоретические методы педагогические исследования.
70. Концепции исторического развития – основа исторического знания.
71. Проблема объекта и субъекта в научном познании.
72. Научно-дисциплинарные рамки истории. Периодизация.
73. Взаимосвязь субъекта и объекта в контексте истории.
74. Исторический факт в историческом исследовании, понятие исторического факта.
75. Компьютерные технологии и ресурсы в историческом образовании.
76. Внедрение полученных научно-исследовательских результатов в практику.
77. Исторический факт, категории исторических фактов.
78. Применение информационных технологий в исторических исследованиях.
79. Роль историографии в исторических исследованиях.
80. Историческое познание и историческая теория.
81. Специфика методологии историко-педагогических исследований.
82. Этапы становления и развития новых технологических проблем преподавания истории в вузе.
83. Методы и приемы в преподавании истории в средней школе.
84. Классификация методов обучения истории.
85. Особенности преподавания истории в высшей школе.
86. Работа с художественной литературой и документами на уроках истории в средней школе.
87. Пути использования инновационных технологий в вузовском образовании.

88. Методы преподавания истории и их классификация - повтор.
89. Метод игры как активный метод обучения на уроке истории.
90. Способы повествования и изображения в преподавании истории.
91. Структура исторического материала на уроках истории.
92. Приемы повествования и изображения в преподавании истории.
93. Ожидаемые результаты использования информационных образовательных и интернет-ресурсов в учебном процессе в высшей школе.
94. Традиционное и интерактивное обучение: общее и различия.
95. Инновационные методы преподавания истории: содержание и особенности.
96. Особенности применения интерактивного метода в преподавании истории в высшей школе.
97. Модульные образовательные программы в вузе: от теории к практике.
98. Новое понимание инноваций (Н. Нурахметов, С. Ожогов, Э. Роджерс и др.)
99. Классификация инновационных методов.
100. Инновационные технологии и их критерии.